

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

KLASA: UP/I 612-07/17-60/157

URBROJ: 517-07-2-1-17-4

Zagreb, 6. prosinca 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 27. stavak 2. i članak 29. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13), povodom zahtjeva nositelja zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Dvokut-Ecro d.o.o., Trnjanska 37, HR-10000 Zagreb, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat – EU projekt zaštite od poplava na slivu Karašica - Vučica, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat - EU projekt zaštite od poplava na slivu Karašica - Vučica, nositelja zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, HR-10000 Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je za planirani zahvat obvezna Glavna ocjena.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

Obrazloženje

Nositelj zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, HR-10000 Zagreb, zastupan putem opunomoćenika Dvokut-Ecro d.o.o., Trnjanska 37, HR-10000 Zagreb, podnio je 18. listopada 2017. godine Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, Upravi za zaštitu prirode, zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat – EU projekt zaštite od poplava na slivu Karašica - Vučica. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni svi podaci o nositelju zahvata i planiranom zahvatu.

Po zaprimljenom zahtjevu sukladno odredbama članka 30. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, Ministarstvo je zatražilo (KLASA: UP/I 612-07/17-60/157, URBROJ: 517-07-2-1-17-2 od 26. listopada 2017.) prethodno mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu Agencija). Agencija je 30. studenog 2017. godine dostavila mišljenje (KLASA: 612-07/17-38/1036, URBROJ: 427-07-3-17-2 od 29. studenog 2017.) u kojem navodi da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je potrebno provesti glavnu ocjenu zahvata.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo je razmotrilo predmetni zahtjev, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove) i prethodno mišljenje Agencije te je utvrdilo sljedeće.

Projektom zaštite od poplava na slivu Karašica-Vučica obuhvaćeni su sljedeći zahvati:

- Izmještanje i dogradnja postojećih nasipa (ukupne dužine 65,237 km):
 - obostrani nasip uz rijeku Vučicu od stacionaže 7+800 km do ušća Breznice
 - nasip uz rijeku Karašicu od ušća u Vučicu do stc. 1+619 km
 - obostrani nasipi uz vodotok Strug od ušća u Vučicu do stc. 2+563 km
 - lijevo obalni nasip uz vodotok Stara Vučica od ušća u Vučicu u dužini od 9,094 km
- Izgradnja 5 retencija u slivu Vučice: Seona, Lapovac I, Breznica, Žervanjski potok i Zlostop
- Negrađevinske mjere:
 - meteorološke stanice na slivu
 - uspostava telemetrije na postojećim vodomjernim postajama
 - uspostava AVS i telemetrije na postojećim vodomjernim postajama
 - limnigraf na vodomjernim postajama
 - vodomjerna letva na potoku Dubovik kod Ordanja i uspostava nove vodomjerne postaje s AVS-om i telemetrijom na vodotoku Čađavica kod Medinaca
 - poboljšanje funkcioniranja postojećih ustava: Ustave Blanje i Gat (vodotok Karašica), Ustava Beljevina (vodotok Iskrica), Ustava Teodorovac (vodotok Bukvik), Ustava Teodorovac (vodotok Crna voda), Ustava Splavnica (vodotok Lapovac), Ustava Dužice XII (vodotok Dubovik)

Planirani zahvati odnose se na sustav upravljanja rizicima od poplava na slivu rijeka Karašica-Vučica, a definirani su projektom Studijska dokumentacija za pripremu projekata zaštite od poplava na slivu Karašica-Vučica iz EU fondova. Studijom je u svrhu zaštite od poplava na slivu Karašica-Vučica predložena dogradnja odnosno izmještanje postojećih nasipa (svi planirani nasipi nalaze se u Osječko-baranjskoj županiji dok se retencije nalaze na prostoru Osječko-baranjske, Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske županije) uz primjenu zelenih mjera gradnje, izgradnja retencija te niz negrađevinskih mjera. Izvedbom zahvata postići će se: unaprijeđenje zaštite identificiranih ugroženih područja na (dugo)trajan način; smanjenje rizika opasnosti po život i zdravlje ljudi, smanjenje rizika za društvene usluge i infrastrukturu, hitne službe, smanjenje rizika ranjivih društvenih skupina, kulturne i povijesne baštine; smanjenje šteta na stambenim i infrastrukturnim objektima, industrijskim pogonima, poljoprivrednom zemljištu kao i na turističkim i rekreativnim zonama.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/2013) planirani zahvat se dijelom nalazi unutar ili uz područja ekološke mreže – Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000580 Papuk, HR2001085 Ribnjak Grudnjak s okolnim šumskim kompleksom i HR2000573 Petrijevcima i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000040 Papuk i HR1000011 Ribnjaci Grudnjak i Našice. U blizini zahvata na udaljenosti od oko 600 m nalaze se i POVS HR2001308 Donji tok Drave i POP HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje.

Planirane retencije Žervanjski potok i Zlostop nalaze se unutar POVS-a HR2000580 Papuk i POP-a HR1000040 Papuk. Ciljne vrste POVS-a HR2000580 Papuk su između ostalih i ribe: potočna mrena (*Barbus balcanicus*) i peš (*Cottus gobio*). Retencija Žervanjski potok planirana je na vodotoku Radlovačka rijeka u kojem je prema podacima iz baza podataka Agencije rasprostranjena ciljna vrsta potočna mrena (Mrakovčić 2008, Mrakovčić i sur, 2010; Grlica

2011). Retencija Zlostop planirana je na vodotoku Kaptolački jarak koji je pritoka vodotoku Radlovačka rijeka.

Potočna mrena tijekom mrijesta, koji započinje u svibnju ili lipnju i može trajati do kraja kolovoza, migrira u gornje dijelove toka u potrazi za slapovima i bržim, dobro aeriranim dijelovima radi mrijesta. S obzirom na to da se izvedbom retencija dijelom uređuje vodotok te prekidaju migratorni putevi (stepenice, pragovi i pregrade kao dijelovi tipičnih retencija), utjecaj planiranih retencija je potencijalno značajno negativan u slučaju ako se na dijelovima vodotoka Radlovačka rijeka i Kaptolački jarak gdje su planirane retencije mrijesti potočna mrena (što je potrebno utvrditi ciljanim istraživanjima). Ciljnim istraživanjima, osim za potočnu mrenu potrebno je utvrditi i mogućnost da na lokacijama planiranih retencija dolazi i peš.

Osim utjecaja na ribe, potencijalni utjecaj planiranih retencija je i na ciljne vrste ptica POP-a HR1000040 Papuk uznemiravanjem ili stradavanjem te gubitkom staništa uslijed krčenja šume za smještaj planirane retencije te potencijalno na ciljne stanišne tipove POVS-a HR2000580 Papuk gubitkom površine za potrebe izgradnje i funkcioniranja retencija.

Planirani nasipi stara Vučica i desnoobalni nasip Vučica prolaze uz sjeverni rub te također i presijecaju ekološku mrežu POVS HR2001085 Ribnjak Grudnjak s okolnim šumskim kompleksom i POP HR1000011 Ribnjaci Grudnjak i Našice. Potencijalni negativni utjecaji mogu se očekivati na trasi uslijed krčenja šume za potrebe nasipa – utjecaj na ciljne stanišne tipove POVS-a direktnim gubitkom površine te uznemiravanjem i stradavanjem ciljnih vrsta POVS-a i POP-a na području trase nasipa.

Osim direktnog gubitka staništa i utjecaja na ciljne vrste na trasi planiranih nasipa, postoji i mogućnost indirektnog utjecaja tijekom korištenja uslijed promijene hidrologije prestankom plavljenja, na ciljne stanišne tipove i vrste koje ovise o plavljenju. Glavnom ocjenom potrebno je sagledati površinu navedenog utjecaja te po potrebi dati varijantna rješenja trasa kojima se neće utjecati na hidrologiju područja ekološke mreže.

Desnoobalni nasip Vučica planiran je uz sjevernu granicu ekološke mreže POVS HR2000573 Petrijevcu. Ciljni stanišni tip ovog područja ekološke mreže su Prirodne eutrofne vode s vegetacijom Hydrocharition ili Magnopotamion 3150. Potencijalan negativan utjecaj planiranog nasipa moguć je uslijed promijene hidrologije područja ekološke mreže. Potrebno je sagledati varijantna rješenja trase, kao i mogućnost da se navedeno područje ekološke mreže koristi kao prirodna retencija.

Kod provedbe negrađevinskih mjera - poboljšanje funkcioniranja postojećih ustava planirane, posebno u odnosu na ustavu Gat na Gatskom kanalu i ustave na Karašici prilikom projektiranja potrebno je osigurati da budu propusne za migraciju riba. U studiji glavne ocjene potrebno je sagledati njihov potencijalni negativni utjecaj na ciljne vrste riba POVS-a HR2001308 Donji tok Drave.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih značajnih negativnih utjecaja planiranog projekta na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocijenjeno je da se za planirani projekt, odnosno planirane zahvate zbog njihovih karakteristika i smještaja u prostoru ne može isključiti mogućnost značajnih negativni utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je stoga riješeno kao u izreci. Sukladno navedenom za planirani projekt/zahvate obvezno je provesti postupak Glavne ocjene.

Napominjemo da je za potrebe utvrđivanja značajnosti utjecaja u studiji glavne ocjene, za pojedine ciljne vrste/stanišne tipove, ako ne postoje odgovarajući stručni i znanstveni podaci, potrebno provesti istraživanja. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno karakteristikama ciljnog stanišnog tipa, veličini i tipu zahvata te strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

U skladu s odredbom članka 27. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, Prethodna ocjena obavlja se prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi Prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu kojim se uređuje zaštita okoliša i za zahvate na zaštićenom području u kategoriji nacionalnog parka, parka prirode i posebnog rezervata.

Nadalje člankom 30. stavkom 5. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ako nadležno tijelo ne isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je zahvat obvezna Glavna ocjena.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

Također ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva, a skladu s odredbama članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

ODITELJICA SLUŽBE

dr. sc. Loris Elez

DOSTAVITI:

1. Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, 10000 Zagreb (*R s povratnicom*),
2. Dvokut-Ecro d.o.o., Trnjanska 37, 10000 Zagreb (*R s povratnicom*),
3. MZOE, Uprava za inspeksijske poslove, Sektor inspeksijskog nadzora zaštite prirode, ovdje,
4. U spis predmeta, ovdje.